BIULETYN
Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego

Warszawa, 25 października 1954 r. Nr 20 (65) Poz. 126 — 133

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIA

OKÓLNIK

PISMA OKÓLNE

KOMUNIKATY

126.

ZARZĄDZENIE Nr 103 MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 24 września 1954 r.

w sprawie wykonawstwa robót budowlano-montażowych w okresie zimowym 1954/1955 r.

Na podstawie § 5 pkt. 3 uchwały Nr 1088 Prezydium Rządu z dnia 28 listopada 1952 r. w sprawie budownictwa zimowego (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1608), w celu zabezpieczenia sprawnego i terminowego wykonawstwa robót budowlano-montażowych w okresie zimowym 1954/1955 r. a w szczególności dla zapewnienia ciągłości robót budowlanych, montażowych i instalacyjnych, oraz właściwej jakości robót wykonywanych w niskich temperaturach, zarządzam, co następuje:

§ 1. Ilekroć w niniejszym zarządzeniu będzie mowa o zjednoczeniach, należy przez to rozumieć również przedsiębiorstwa budownictwa przemysłowego.

§ 2. 1. Okresem zimowym jest czas od dnia 1 grudnia 1954 r. do dnia 31 marca 1955 r.

2. Zasadnicze roboty przygotowawcze dla prowadzenia robót w okresie zimowym, jak: przystosowanie placu budowy, przygotowanie cieplaków, sprzętu, urządzeń itp., powinny być ukończone w terminie do dnia 1 listopada tak, aby z nastaniem niskich temperatur można było użyć wszelkich środków do zapewnienia ciągłości robót.

§ 3. 1. Dyrektorzy zjednoczeń polecą podległym jednostkom organizacyjnym ustalić w terminie do dnia 15 października 1954 r. jakie zakresy robót na budowach, przechodzących z roku 1954 na rok 1955, przewidziane są do wykonania w okresach:

1) do dnia 30 listopada 1954 r.
2) od dnia 1 grudnia 1954 r. do dnia 31 marca 1955 r.

2. Zakresy robót, o których mowa w ust. 1, kierownicy budów ustalą w porozumieniu z inwestorem bezpośrednim. Zakresy te należy ustalić w formie ogólnych harmonogramów, sporządzonych według obowiązujących wzorów.

3. Zakresy robót, o których mowa w ust. 1, zatwierdza:

1) dla budów kluczowych oraz ważniejszych budów — dyrektor centralnego zarządu na wniosek dyrektora zjednoczenia.
2) dla pozostałych budów — dyrektor zjednoczenia.

4. Zakresy robót dla budów, objętych generalnym wykonawstwem, ustala generalny wykonawca w uzgodnieniu z podwykonawcami.

§ 4. 1. Dyrektorzy zjednoczeń polecą podległym jednostkom organizacyjnym opracowanie w terminie do dnia 15 października 1954 r., wykazów i harmonogramów dostaw brakującej dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla robót wykonywanych w okresie zimowym, oraz zapewnią, w terminie do dnia 1 listopada 1954 r., uzgodnienie tych harmonogramów z właściwymi biurami projektów.

2. Dyrektorzy centralnych zarządów, nadzorujących biura projektów, zapewnią wykonanie w podległych im biurach projektów w pierwszym rzędzie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla obiektów w zakresie, przewidzianym do realizacji w okresie zimowym, zgodnie z ustalonymi harmonogramami dostaw dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

3. W przypadku braku dokumentacji projektowo-kosztorysowej, wykonywanej przez biura projektów innych resortów, obowiązuje analogiczny tryb postępowania, przy czym właściwe centralne zarządy w oparciu o § 5 ust. 3 pkt. 3 lit. c, cytowanej na wstępie uchwały, zabezpieczą u właściwych inwestorów terminową dostawę brakującej dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

§ 5. Przygotowania do wykonywania robót w okresie zimowym powinny uwzględniać przede wszystkim:

1) przygotowanie do okresu zimowego dróg i dojazdów na budowach poprzez należyte odwodnienie i utrwalenie

dróg w taki sposób, aby mogły one służyć swemu przeznaczeniu w warunkach zimowych,

2) przygotowanie środków transportowych oraz urządzeń zaplecza technicznego dla transportu na placach budów,
3) przygotowanie dostatecznej ilości kruszywa,
4) zabezpieczenie instalacji wodnych,
5) przygotowanie odpowiednich urządzeń do podgrzewania kruszywa i wody oraz ocieplonych pomieszczeń do przygotowania zapraw i betonów,
6) przygotowanie mat słomianych i innych środków ochronnych, oraz środków chemicznych do zapraw i betonów,
7) przygotowanie zimowych hoteli robotniczych, stosownie do postanowień okólnika Nr 9 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 21 czerwca 1954 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 15, poz. 93),
8) przygotowanie na placu budowy potrzebnej ilości punktów ogrzewania się robotników podczas mrozów,
9) zabezpieczenie ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z zarządzeniem Nr 226 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 31 października 1952 r. w sprawie wzmożenia czujności przeciwpożarowej w okresie zimowym oraz załączoną do tego zarządzenia instrukcją.

§ 6. W okresie zaopatrzenia materiałowego zjednoczenia obowiązane są zabezpieczyć wykonanie zadań produkcyjnych przez utworzenie odpowiednich zapasów na punktach zużycia i zabezpieczenie dostaw materiałów, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi ustalonymi przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo - Technicznego.

§ 7. 1. Dyrektorzy zjednoczeń zapewnią, zgodnie z obowiązującymi przepisami, terminowe zaopatrzenie budów we wszelkie dodatkowe urządzenia i sprzęt, niezbędne dla wykonywania robót w okresie zimowym.

2. W przypadku braku dostatecznej ilości urządzeń pomocniczych takich, jak: piece do ogrzewania kruszywa i wody, kotły do ogrzewania wody, piece do ogrzewania budynków, koksówki itp., zjednoczenia powinny braki te uzupełnić we własnym zakresie.

§ 8. 1. Wydatki na zakup dodatkowych urządzeń, sprzętu i przedmiotów o charakterze środków trwałych (np. kotły, piece do suszenia budynków, piecyki, sprzęt do ogrzewania prądem elektrycznym) pokrywać należy ze środków planu inwestycyjnego zjednoczeń (za wyjątkiem robót, wykonywanych sposobem gospodarczym).

2. Wydatki na przedmioty, nie mające charakteru środków trwałych (maty słomiane itp.), na zwiększone zużycie niektórych materiałów budowlanych i pomocniczych, jak chemikalia, węgiel, koks, na konieczną odzież zimową dla kategorii pracowników nie wymienionych w załączniku Nr 17 do układu zbiorowego pracy w budownictwie z dnia 7 maja 1949 r., zgodnie z pismem okólnym Nr 1 Głównego Inspektora Bezpieczeństwa i Higieny Pracy z dnia 12 stycznia 1954 r. w sprawie zasad przydziału i norm zużycia ciepłej odzieży specjalnej w budownictwie przemysłowym (Biuletyn M. B. Przem. Nr 3, poz. 13), na zwiększone zużycie energii elektrycznej itp., na dodatkowe zagospodarowanie placu budowy i na urządzenia zabezpieczające wymagania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy w warunkach zimowych, przejściowo będą finansowane przez zjednoczenia z ich środków obrotowych.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 1, finansowane będą w przypadku wykonywania inwestycji systemem gospodarczym ze środków przewidzianych w obowiązujących przepisach dotyczących finansowania wydatków związanych z wykonywaniem inwestycji systemem gospodarczym.

4. Na przejściowe finansowanie dodatkowych kosztów robót zimowych centralne zarządy oraz zjednoczenia podległe bezpośrednio Ministrowi, winny zabezpieczyć swoim jednostkom uzyskanie ponadnormatywnego kredytu bankowego.

W tym celu zwiększone koszty robót zimowych należy uwzględnić we wnioskach do planów kredytowych na IV kwartał 1954 r. oraz I kwartał 1955 r. sporządzanych w trybie obowiązujących przepisów.

§ 9. 1. Koszty dodatkowe robót zimowych, obciążające zleceniodawcę, powinny być włączone do kosztorysu generalnego (Cz. I, Rozdz. 10) tego zleceniodawcy. Koszty dodatkowe robót zimowych obejmują amortyzację środków trwałych, o których mowa w § 8 ust. 1, koszt zużytych przedmiotów nietrwałych, materiałów budowlanych i inne koszty, o których mowa w § 8 ust. 2.

2. Rozliczenie kosztów, o których mowa w ust. 1, przez inwestora z jego środków inwestycyjnych nastąpić może jedynie w granicach sumy kosztów przewidzianych w kosztorysie generalnym oraz wyłącznie w stosunku do robót zaplanowanych, zgodnie z umową, do wykonania w okresie zimowym i wykonywanych w okresie, który ustali Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

3. Koszty, o których mowa w ust. 1, są ustalane i rozliczane w ramach wskaźników, określających zwiększenie kosztów budownictwa w okresie zimowym. Tryb fakturowania tych kosztów określają odrębne przepisy. Wskaźniki te zostaną podane do wiadomości odrębnie.

4. W związku z tym, że wydatki dla zapewnienia ciągłości robót budowlano-montażowych w okresie zimowym dokonywane są przeważnie przed początkiem tego okresu lub na samym jego początku, a rozliczenia poniesionych nakładów z inwestorami przeprowadzane są na przestrzeni całego okresu zimowego — należy w księgowości przedsiębiorstw budowlano-montażowych rozdzielić odpowiednio łączną kwotę poniesionych nakładów i aktywować ją na kontach rozliczeń międzyokresowych czynnych (konto Nr 111 B.P.K.) w poszczególnych miesiącach okresu zimowego.

§ 10. Podstawę do ustalenia metod wykonawstwa robót w okresie zimowym ustalają instrukcje i wydawnictwa, wyszczególnione w wykazie, stanowiącym załącznik Nr 1 do zarządzenia.

§ 11. 1. Budowy, na których w okresie zimowym będą wykonywane roboty zasadnicze, powinny posiadać robocze projekty organizacji robót zimowych, opracowane w trybie zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 41/Og z dnia 29 czerwca 1953 r. w sprawie projektów organizacji budów dla inwestycji budownictwa przemysłowego (Biuletyn M. B. Przem. Nr 12, poz. 69).

2. Dyrektorzy zjednoczeń ustalą w terminie do dnia 1 października 1954 r., jakie budowy powinny posiadać robocze projekty organizacji robót zimowych oraz zapewnią ich wykonanie w terminie, zabezpieczającym przygotowanie i prawidłowe wykonawstwo robót w okresie zimowym.

3. Opracowane już projekty, nie uwzględniające wykonawstwa robót w okresie zimowym, należy uzupełnić niezbędnymi dodatkowymi opracowaniami.

4. Robocze projekty organizacji robót zatwierdza: dla budów kluczowych i innych ważniejszych budów — dyrektor centralnego zarządu, a dla pozostałych budów — dyrektor zjednoczenia.

5. Robocze projekty organizacji robót dla budów kluczowych, wytypowanych przez Zarząd Techniki, zostaną, przed zatwierdzeniem przez dyrektora centralnego zarządu, zaopiniowane przez działającą przy Zarządzie Techniki Komisję Oceny Projektów Organizacji Budowy, ustaloną zarządze-

niem Nr 93 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 26 lipca 1954 r. w sprawie powołania płatnych komisji resortowych.

§ 12. 1. Roboty wykonywane w warunkach zimowych powinny w pełni odpowiadać stawianym warunkom pod względem jakości wykonawstwa.

2. W tym celu należy:

1) roboty wykonywać na podstawie projektów organizacji robót,
2) zwrócić szczególną uwagę na kontrolę jakości wykonawstwa poprzez:
   a) wzmożenie kontroli międzyoperacyjnej, zgodnie z zarządzeniem Nr 131 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 6 czerwca 1952 r. w sprawie wprowadzenia na budowach obowiązku technicznej kontroli międzyoperacyjnej (Biuletyn M. B. Przem. Nr 8, poz. 56),
   b) objęcie opieką laboratoryjną wszystkich wykonywanych robót w warunkach zimowych,
3) pogłębiać stale poziom wiadomości technicznych personelu technicznego, robotników i majstrów.
4) przeprowadzać instruktaż robotników i majstrów przed i w czasie wykonywania robót.

§ 13. 1. Majstrowie i brygadziści, zatrudnieni przy wykonywaniu robót zimowych, powinni posiadać znajomość technologii wykonawstwa robót w okresie zimowym. Nie posiadających znajomości technologii wykonawstwa robót w okresie zimowym należy przeszkolić w ramach szkolenia wewnątrzzakładowego, wg programów ustalonych przez zjednoczenia i zatwierdzonych przez właściwe centralne zarządy.

2. Po przeszkoleniu majstrowie i brygadziści, którzy wykażą znajomość technologii wykonawstwa w okresie zimowym, otrzymają zaświadczenie według wzoru, stanowiącego załącznik Nr 2 do zarządzenia.

3. Zjednoczenia i centralne zarządy uwzględnią w planach operatywnych szkolenia wewnątrzzakładowego na IV kwartał 1954 r. i I kwartał 1955 r. — szkolenie w zakresie technologii wykonawstwa robót w okresie zimowym.

§ 14. 1. W związku z występującymi w okresie zimowym tendencjami do niesłusznego wyrównywania zarobków do wysokości osiąganej w pełnym sezonie, zobowiązuje się dyrektorów zjednoczeń do prowadzenia szczególnie starannej kontroli zgodności obliczeń zarobków z obowiązującymi przepisami, a zwłaszcza do zwrócenia uwagi na dokładne stosowanie przepisów zarządzenia Nr 123 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 15 maja 1952 r. w sprawie zwiększenia dyscypliny płac oraz polepszenia jakości robót w wykonawstwie budowlano-montażowym.

2. Stosowanie dodatków poprawkowych dla robót wykonywanych w okresie zimowym ustalą odrębne przepisy.

§ 15. 1. Dyrektorzy zjednoczeń zwrócą specjalną uwagę na oszczędne stosowanie paliw stałych i płynnych używanych przy wykonywaniu robót zimowych. W tym celu należy:

1) maksymalnie wyeliminować stosowanie urządzeń i sprzętu do ogrzewania, o małej wydajności cieplnej,
2) ograniczyć stosowanie koksowników zgodnie z „Instrukcją o stosowaniu ogrzewania koksownikami do robót zimowych",
3) stosować jako paliwa we wszystkich możliwych przypadkach węgiel brunatny, torf i przerosty węglowe.

2. Stosowanie parowozów grzewczych zarówno na budowach, jak i w zakładach prefabrykacyjnych, jest w zasadzie niedopuszczalne. W wyjątkowych przypadkach konieczności zastosowania parowozów grzewczych dyrektor właściwego centralnego zarządu, a w stosunku do zjednoczeń bezpośrednio podległych Ministrowi — Departament Produkcji, mogą zezwolić na ich stosowanie w okresie zimowym 1954/1955 r., na uzasadniony wniosek zjednoczenia.

§ 16. 1. Dyrektorzy zjednoczeń obowiązani są złożyć właściwym centralnym zarządom kolejne sprawozdania opisowe z wykonania postanowień niniejszego zarządzenia, w zakresie ich dotyczącym, w dniach 20 października i 20 listopada 1954 r.

W sprawozdaniach tych należy podać zasadnicze przedsięwzięcia w zakresie przygotowań do robót planowanych do wykonania w okresie zimowym.

2. Centralne zarządy złożą do Zarządu Techniki zbiorcze sprawozdania opisowe w dniach 25 października i 25 listopada 1954 r.

3. Niezależnie od sprawozdań wymienionych w ust. 1 i 2 zjednoczenia ogólnobudowlane, inżynieryjne i centralne zarządy nadzorujące je oraz Zjednoczenie Przemysłowe Budowy Huty im. Lenina i Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych obowiązane są do złożenia sprawozdań z przeprowadzonych przygotowań do wykonawstwa robót w okresie zimowym, sporządzonych na wzorach MBPrzem. T-2 zatwierdzonych przez Główny Urząd Statystyczny w dniu 16 września 1954 r. za Nr 7592—7593, stanowiących załącznik Nr 3 do zarządzenia.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

w z M I N I S T R A

Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 103
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 24 września 1954 r.

WYKAZ INSTRUKCJI I WYDAWNICTW

stanowiących podstawę do ustalenia metod wykonawstwa w okresie zimowym

1. Instrukcje dotyczące wykonywania robót w okresie zimowym:

1) Instrukcja ogólna Nr 1 o prowadzeniu robót budowlanych w okresie zimowym — wyd. IV — P.W.T. — 1952 r.
2) Instrukcja o przechowywaniu i przygotowaniu materiałów budowlanych do robót zimowych — wyd. IV — Bud. i Architekt. — 1954 r.
3) Instrukcja o wykonywaniu robót ziemnych zimą — wyd. I, II i III — P.W.T. — 1950/53 r.
4) Instrukcja Nr 4 o wykonywaniu robót betonowych i żelbetowych zimą — wyd. IV — P.W.T. — 1952 r.
5) Instrukcja Nr 5 o prowadzeniu robót murowych zimą — wyd. IV — P.W.T. — 1952 r.
6) Instrukcja o prowadzeniu robót zimą w budynkach zamkniętych — wyd. I, II i III — P.W.T. — 1950/53 r.
7) Instrukcja o wykonywaniu robót budowlanych w cieplakach — wyd. I i II — P.W.T. — 1950/51 r.
8) Instrukcja o stosowaniu chlorku wapnia i innych domieszek chemicznych do zapraw i betonów w budownictwie zimowym — wyd. I i II — P.W.T. — 1951/53 r.
9) Instrukcja o stosowaniu ogrzewania parą do robót zimowych — wyd. I i II — P.W.T. — 1951/53 r.

10) Instrukcja o stosowaniu ogrzewania koksowniakami do robót zimowych — wyd. Bud. i Architekt. — 1954 r.
11) Instrukcja o stosowaniu nagrzewania prądem elektrycznym elementów budowlanych zimą — wyd. I i II — P.W.T. — 1951/53 r.
12) Instrukcja o stosowaniu wapna palonego mielonego do robót zimowych — wyd. P.W.T. — 1953 r.
13) Instrukcja o stosowaniu w murach zapraw gipsowych z uwzględnieniem robót zimowych — wyd. P.W.T. — 1953 r.

2. Instrukcja Departamentu Głównego Mechanika z dnia 5 października 1951 r. w ogólnych zasadach zabezpieczenia i przygotowania sprzętu budowlanego do robót w okresie zimowym.

3. Należy wykorzystać jako zalecone następujące wydawnictwa:

1) Niektóre zagadnienia klimatyczne (temperatura i wiatr) w okresie zimowym. Zestawione dla potrzeb budownictwa. Wyd. I — P.W.T. — 1953 r. i wyd. II — P.W.T. — 1954 r.
2) Książkę mgr inż. Władysława Przestępskiego pt. „Wykonywanie murów w okresie zimowym" — wyd. P.W.T. — 1952 r.
3) Książkę mgr inż. Władysława Przestępskiego pt. „Cieplaki — konstrukcja i zastosowanie do robót budowlanych" — wyd. P.W.T. — 1954 r.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 103
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 24 września 1954 r.

....

(pieczęć podłużna budowy)
zakładu pracy

ZAŚWIADCZENIE

Obywatel .... urodzony ....
dnia................... w.................................... powiat........................
zatrudniony w charakterze... został
przeszkolony w czasie od dnia.................. do dnia...................
w..
(nazwa budowy — zakładu pracy)
w zakresie technologii wykonawstwa robót.........................
w okresie zimowym.

Podpis
Kierownika budowy (zakładu pracy)

....

.... dnia....................... 195... r.
(miejscowość)

MINISTERSTWO
BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
ZARZĄD TECHNIKI
Warszawa, ul. Krucza 24/26

Wzór MBPrzem-T-2

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 103
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 24 września 1954 r.

Zatwierdzono przez G.U.S.
dn. 16.IX.1954 r. za Nr 7592

SPRAWOZDANIE

ze stanu przygotowań do robót planowanych do wykonania w okresie zimowym 1954/1955 r.

na dzień.................................... 1954 r.

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej...

Nazwa i adres jednostki nadrzędnej...

Sprawozdanie jednostkowe — zbiorcze *)

Jednostka organizacyjna	Liczba budów							Liczba pracowników		Zaopatrzenic budów				Liczba posiadanych przez zjednoczenia				
	Ogółem	objętych robotami zimowymi	o ustal. zakresach rob. plan. do wykonania w okresie zimowym	zobowiąz. do posiadania proj. organ. rob. zimow.	posiadających oprac. projekty organ. rob. zimow.	posiadających urządz. do podgrzewania krusz. i wody	posiadających cieplaki na betoniarki	wytypowanych do przeszkolenia	przeszkolonych	kruszywo w tys. ton	chlorek wapnia w tonach	maty w tys. m^2	ubrania zimowe w sztukach	parowozów	lokomobil	suszarek (Deuba, OT) i inne	koksowników	parników
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

*) niepotrzebne skreślić

.... dnia........................... 1954 r.

Sporządził

....

Szef Działu Produkcji

....

Dyrektor

....

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 103
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 24 września 1954 r.

Zatwierdzono przez G.U.S.
dn. 16.IX.1954 r. za Nr 7593

MINISTERSTWO
BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
ZARZĄD TECHNIKI

INSTRUKCJA

do sprawozdania ze stanu przygotowań do robót planowanych do wykonania w okresie zimowym 1954/55 r.
wzór MBPrzem-T-2

I. Wskazówki ogólne

1. Sprawozdanie MBPrzem-T-2 wypełniają zjednoczenia budownictwa ogólnego, inżynieryjnego i centralne zarządy, nadzorujące te zjednoczenia oraz Zjednoczenie Przemysłowe Budowy Huty im. Lenina i Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych.

2. Centralne zarządy przesyłają sprawozdanie na tych samych wzorach, podając dane według zjednoczeń i zbiorczo.

3. Sprawozdania należy sporządzić:

1-sze według stanu na dzień 16 października 1954 r.
2-gie według stanu na dzień 15 listopada 1954 r.

4. Wypełnione sprawozdania zjednoczenia przesyłają do właściwego centralnego zarządu.

1-sze sprawozd. w terminie do dnia 20 października 1954 r.
2-gie sprawozd. w terminie do dnia 20 listopada 1954 r.

5. Centralne zarządy sporządzają sprawozdanie zbiorcze, wpisując dane z poszczególnych zjednoczeń oraz sumy w poszczególnych rubrykach dla całego centralnego zarządu.

Sprawozdania te należy przesłać do Zarządu Techniki w terminach:

1-sze — do dnia 25 października 1954 r.
2-gie — do dnia 25 listopada 1954 r.

6. Ilekroć w dalszych punktach tej instrukcji będzie mowa o zarządzeniu, należy przez to rozumieć zarządzenie Nr 103 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 24 września 1954 r. w sprawie wykonawstwa robót budowlano-montażowych w okresie zimowym 1954/55 r.

II. Wskazówki szczegółowe

Rubryka 1 — wypełnia tylko centralny zarząd, sporządzając sprawozdanie zbiorcze. W rubryce tej należy wpisać skrót nazwy zjednoczenia, np. Lub. PZB, Warsz. PZB Nr 1 itd.

Rubryka 2 — podać liczby budów prowadzonych w dniu 16.X.1954 r.

Rubryka 3 — podać liczbę budów, na których będą wykonywane roboty budowlano-montażowe, przy wykonywaniu których będą stosowane specjalne środki zabezpieczające lub metody wykonawstwa, odmienne od przyjętych w okresie ciepłym, a zapewniające prawidłowe wykonanie robót.
Nie należy więc podawać w tej rubryce np. budów, na których będą wykonywane roboty wykończeniowe w zamkniętych i ogrzanych budynkach.

Rubryka 4 — podać liczby budów, na których zostały ustalone zakresy robót, zgodnie z § 3 zarządzenia.

Rubryka 5 — podać liczbę budów, na których dyrektor zjednoczenia ustalił obowiązek posiadania projektów organizacji robót zimowych, zgodnie z § 11 ust. 2 zarządzenia.

Rubryka 6 — podać liczbę budów, dla których są opracowane projekty organizacji robót zimowych.

Rubryki 7 i 8 — podać w liczniku liczbę budów, na których powinny być urządzenia do podgrzewania kruszywa i wody lub cieplaki, a w mianowniku podać liczbę budów, na których faktycznie są te urządzenia lub cieplaki (wykonane do dnia sporządzenia sprawozdania lub w ubiegłych latach i są w stanie umożliwiającym ich eksploatację).

Rubryka 9 — podać liczbę pracowników — majstrów i brygadzistów, którzy, zgodnie z § 13 zarządzenia, zostali przewidziani do przeszkolenia w ciągu IV kwartału 1954 r.

Rubryka 10 — podać liczbę pracowników, z wytypowanych do przeszkolenia podanych w rubryce 9, przeszkolonych do dnia sporządzenia sprawozdania.

Rubryki 11, 12, 13, 14 — podać w liczniku zapotrzebowanie obliczone na okres zimowy, a w mianowniku ilości będące w posiadaniu zjednoczenia (łącznie z remanentami z roku ubiegłego).

Rubryki 15, 16, 17, 18, 19 — podać liczbę posiadanych przez zjednoczenie jednostek specjalnego sprzętu do robót zimowych.

127.

ZARZĄDZENIE Nr 106

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 27 września 1954 r.

w sprawie ustanowienia norm resortowych.

Na podstawie artykułu 12 dekretu z dnia 4 marca 1953 roku o normach i Polskim Komitecie Normalizacyjnym (Dz. U. Nr 15, poz. 61) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustanawia się normy resortowe:

1. RN-54/M.B.Przem.-00059 — Elementy linii elektrycznych. Klamerki stalowe podwójne do rurek izolacyjnych stalowo-pancernych.
2. RN-54/M.B.Przem.-00060 — Elementy linii elektrycznych. Klamerki stalowe podwójne szerokie do rurek izolacyjnych stalowo-pancernych.

3. RN-54 M.B.Przem.-00061 — Elementy elektrycznych urządzeń wnętrzowych. Uchwyty pojedyncze do przewodów.

4. RN-54/M.B.Przem.-00062 — Elementy elektrycznych urządzeń wnętrzowych. Uchwyt wieszakowy do opraw oświetleniowych w pomieszczeniach zamkniętych.

5. RN-54/M.B.Przem.-00063 — Elementy linii elektrycznych. Wsporniki i wieszaki do kabli.

6. RN-54 M.B.Przem.-00064 — Tablica rozdzielcza zasilania central telefonicznych automatycznych 100 — 1000 numerowych.

7. RN-54/M.B.Przem.-00065 — Elementy linii elektrycznych. Wsporniki głowic kablowych wnętrzowych.

8. RN-54/M.B.Przem.-00066 — Urządzenia elektroenergetyczne. Tablice rozdzielcze bakelitowe. Wymiary montażowe płyt.

9. RN-54/M.B.Przem.-00067 — Urządzenia elektroenergetyczne wnętrzowe. Drzwiczki ochronne jedno i dwudrzwiowe.

10. RN-54/M.B.Przem.-00068 — Narzędzia instalacji elektrycznej. Przyrząd do prostowania przewodów elektroenergetycznych.

11. RN-54/M.B.Przem.-00069 — Zestaw narzędzi do budowy linii napowietrznych niskiego napięcia na słupach drewnianych.

12. RN-54/M.B.Przem.-00070 — Elektromontażowe roboty instalacyjne. Zestaw narzędzi dla brygady stacyjnej.

13. RN-54 M.B.Przem.-00071 — Elektromontażowe roboty instalacyjne. Zestaw narzędzi dla brygady instalacji elektrycznej.

14. RN-54/M.B.Przem.-00072 — Elektromontażowe roboty instalacyjne. Zestaw narzędzi dla montera kablowego.

15. RN-54 M.B.Przem.-00073 — Elektromontażowe roboty instalacyjne. Zestaw narzędzi dla montera sieci napowietrznych do 15 KV.

§ 2. Jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego obowiązane są stosować normy wymienione w § 1 pod punktami od 1 do 10 przy produkcji urządzeń elektrotechnicznych oraz przy wykonywaniu robót elektromontażowych, natomiast normy wymienione w § 1 pod punktami od 11 do 15, przy wykonywaniu robót elektromontażowych.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1954 roku.

w/z M I N I S T R A

Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

128.

OKÓLNIK Nr 56

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO CENTRALNY ZARZĄD TRANSPORTU

z dnia 22 września 1954 r.

w sprawie nadzoru nad eksploatacją wąskotorowych kolejek budowlanych.

Celem ujednolicenia i usprawnienia metod eksploatacji oraz podniesienia wydajności przewozowej wąskotorowych kolejek budowlanych w resorcie budownictwa przemysłowego polecam, co następuje:

§ 1. Sprawy eksploatacji wąskotorowych kolejek budowlanych włącza się do zakresu działania służb transportowych we wszystkich jednostkach budownictwa przemysłowego.

§ 2. Nadzór funkcjonalny nad eksploatacją wąskotorowych kolejek budowlanych włącza się do zakresu działania Centralnego Zarządu Transportu.

W szczególności do Centralnego Zarządu Transportu należeć będzie opracowywanie wytycznych i instrukcji w zakresie sporządzania planów przewozów kolejkami, wytycznych i instrukcji dotyczących właściwej eksploatacji kolejek oraz kontrola w tym zakresie.

§ 3. Nadzór techniczny nad wąskotorowymi kolejkami budowlanymi (konserwacja, remonty i obsługa techniczna) pozostaje w zakresie działania służb głównego mechanika we wszystkich jednostkach budownictwa przemysłowego.

§ 4. Rozdzielnictwo taboru kolejek i realizację przydziałów wykonywać będzie Departament Głównego Mechanika w porozumieniu z Centralnym Zarządem Transportu i Departamentem Produkcji.

§ 5. Do czasu zmiany przepisów dotyczących sprawozdania wzór B-4, Departament Głównego Mechanika przekazywać będzie Centralnemu Zarządowi Transportu miesięczny wycinek tego sprawozdania dotyczący wykorzystania lokomotywek i wywrotek.

§ 6. Do czasu opracowania przez Centralny Zarząd Transportu, w porozumieniu z Departamentem Głównego Mechanika, szczegółowej instrukcji dotyczącej współpracy służb transportowych ze służbami głównego mechanika w zakresie eksploatacji i nadzoru technicznego kolejek budowlanych, dyrektorzy przedsiębiorstw (zjednoczeń) budownictwa przemysłowego określą dla swych jednostek zasady tej współpracy w zależności od lokalnych warunków pracy danej jednostki.

§ 7. W celu umożliwienia Służbom Transportowym wykonywania zadań określonych w § 1, kierownicy jednostek organizacyjnych resortu budownictwa przemysłowego na szczeblu centralnych zarządów, zjednoczeń (przedsiębiorstw) i budów, wyposażą służby transportowe w dostateczną obsadę personalną, wygospodarowaną w ramach posiadanych etatów osobowych.

§ 8. Całkowite przejęcie przez Służby Transportowe kierownictwa i nadzoru nad eksploatacją kolejek budowalnych we wszystkich jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego powinno nastąpić do dnia 1 listopada 1954 r.

w/z M I N I S T R A

Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

129.

PISMO OKÓLNE Nr 10
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
GABINET MINISTRA

z dnia 2 października 1954 r.

w sprawie terminów przyjęć w sprawach skarg i zażaleń przez dyrektorów centralnych zarządów i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego.

Gabinet Ministra podaje poniżej terminy przyjęć i adresy lokali, w których dyrektorzy centralnych zarządów i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego przyjmować będą w sprawach skarg i zażaleń:

1) Centralny Zarząd Biur Projektów — poniedziałki, godz. 17—17,30, Warszawa, ul. Marszałkowska 82/84/86, pokój Nr 118,

2) Centralny Zarząd Budownictwa Przemysłowego „Śląsk" — poniedziałki, godz. 17—19, ul. Krucza 20/22, pokój Nr 120,

3) Centralny Zarząd Budownictwa Przemysłowego „Południe" — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Krucza 20/22, pokój Nr 320,

4) Centralny Zarząd Budownictwa Przemysłowego „Północ" — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Krucza 20/22, pokój Nr 412,

5) Centralny Zarząd Budownictwa Przemysłowego „Zachód" — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Krucza 20/22, pokój Nr 525,

6) Centralny Zarząd Budownictwa Lądowo-Inżynieryjnego — poniedziałki, godz. 16—17, Warszawa, ul. Krucza 16/18, pokój Nr 603,

7) Centralny Zarząd Budownictwa Wodno-Inżynieryjnego — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Nowy Świat 27, pokój Nr 19,

8) Centralny Zarząd Konstrukcji Stalowych „Mostostal" — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Krucza 16/18, pokój Nr 305,

9) Centralny Zarząd Montażu Urządzeń Elektrycznych — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Marszałkowska 79, pokój Nr 115,

10) Centralny Zarząd Instalacji Przemysłowych — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, Al. Stalina 37, pokój Nr 208,

11) Centralny Zarząd Produkcji Pomocniczej — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Krucza 16/18, pokój Nr 204,

12) Centralny Zarząd Transportu — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Hoża róg Kruczej, pokój Nr 2,

13) Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego — poniedziałki, godz. 17—18, Warszawa, ul. Wilcza 54, pokój Nr 26,

14) Centralny Zarząd Szkolenia Zawodowego — poniedziałki, godz. 16—18, Warszawa, ul. Krucza 20/22, pokój Nr 617,

15) Centralny Zarząd Remontu Maszyn Budowlanych — poniedziałki, godz. 15—16, Warszawa, ul. Wilcza 38/40, pokój Nr 106,

16) Zarząd Zaopatrzenia Robotniczego — poniedziałki, godz. 16—17, Warszawa, ul. Wilcza 38/40, pokój Nr 414,

17) Zjednoczenie Robót Zmechanizowanych — poniedziałki, godz. 15—17, Warszawa, ul. Bema 65, pokój Nr 2,

18) Biuro Rozliczeń Budownictwa Przemysłowego — poniedziałki, godz. 16—17, Warszawa, ul. Bema 65, pokój Nr 120.

Jednocześnie Gabinet Ministra zawiadamia, iż straciły aktualność informacje zawarte w piśmie okólnym Nr 16 Gabinetu Ministra z dnia 5 października 1953 r. w sprawie terminów przyjęć w sprawach skarg i zażaleń przez dyrektorów centralnych zarządów i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego (Biuletyn Nr 19(41), poz. 132).

DYREKTOR GABINETU

Mgr Z. Jamrógiewicz

130.

PISMO OKÓLNE Nr 11
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
GABINET MINISTRA

GM-II/0-385/54

z dnia 9 października 1954 r.

w sprawie zastępstwa w komisjach arbitrażowych.

Zostało ustalone, że jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego często przegrywają sprawy w komisjach arbitrażowych z powodu niedostatecznej obrony interesów danej jednostki na rozprawie, a to wskutek delegowania przedstawicieli, którzy nie mogą udzielić wyjaśnień merytorycznych.

W związku z tym Gabinet Ministra przypomina przepis § 16 instrukcji Nr 9 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 17 lipca 1953 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 15(37), poz. 99) i wyjaśnia, co następuje:

1. We wszystkich sprawach, w których konieczne jest złożenie w komisji arbitrażowej wyjaśnień wymagających specjalnych wiadomości, radca prawny powinien wystąpić do dyrektora o delegowanie na rozprawę również pracownika mogącego udzielić wyczerpujących wyjaśnień i posiadającego dokładną znajomość okoliczności sprawy.

2. Dyrektorzy (kierownicy) jednostek organizacyjnych budownictwa przemysłowego powinni zwrócić szczególną uwagę na wybór osób delegowanych na rozprawy w komisjach arbitrażowych.

3. Osobą delegowaną na rozprawę powinien być ten spośród pracowników zainteresowanego działu, który w danej sprawie jest najlepiej zorientowany i może udzielić komisji wyczerpujących wyjaśnień.

4. W szczególności w sprawach rozliczeniowych powinien być delegowany przede wszystkim pracownik działu produkcyjnego, a następnie dopiero działu finansowo-księgowego.

DYREKTOR GABINETU

Mgr Z. Jamrógiewicz

131.

PISMO OKÓLNE Nr 10
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
ZARZĄD TECHNIKI

z dnia 23 września 1954 r.

w sprawie zmniejszenia zużycia cementu.

Jak wynika z dotychczasowych spostrzeżeń, zużycie cementu w stosunku do rzeczywistych potrzeb na licznych budowach jest nadmierne, a gospodarka tym materiałem niewłaściwa. Powoduje to w skali resortu niedobory cementu oraz znaczne zwiększenie kosztów własnych.

Głównymi przyczynami takiego stanu są: nieprzestrzeganie postanowień okólnika Nr 81 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 10.X.52 r. i przepisów w zakresie metod technologicznych przygotowania betonów oraz obniżanie bądź to nie realizowanie zadań (przedsięwzięć techniczno-organizacyjnych) planu rozwoju techniki w zakresie zmniejszenia zużycia cementu. Ponadto jednostki wykonawcze składając nieuzasadnione, wygórowane zapotrzebowania, pogarszają sytuację zaopatrzenia i utrudniają tym samym należyty podział cementu przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego; notowane są przypadki, że ogólne zapotrzebowanie resortu nieraz trzykrotnie przekracza ilość cementu przeznaczonego do podziału.

W celu jak najszybszego usunięcia tych niedomagań i zmniejszenia zużycia cementu — Zarząd Techniki zobowiązuje wszystkie jednostki wykonawcze resortu do niezwłocznego zaostrzenia kontroli i ścisłego przestrzegania dotychczas wydanych przepisów i instrukcji oraz podanych niżej wytycznych.

1. Należy wprowadzać w jak najszerszym zakresie limitowanie zużycia materiałów na poszczególnych budowach, zgodnie z wyżej wymienionym okólnikiem, przy czym należy dążyć do limitowania doraźnego, tj. na zlecenia robocze.

2. Należy przestrzegać właściwej dyscypliny dozowania w oparciu o „Instrukcję dla laboratoriów betonowych na budowach i wytwórniach" (ITB, wyd. PWT 1953 r.).

Projektując mieszanki betonowe, zarówno metodami obliczeniowymi, obliczeniowo-doświadczalnymi zaleca się zachowanie następujących kolejnych czynności:

a) dobranie najwłaściwszego uziarnienia kruszywa,

b) określenie wskaźnika cementowo-wodnego,

c) ustalenie właściwej ilości składników mieszanki betonowej w kilogramach na m³ betonu,

d) wykonanie próbnej mieszanki i po osiągnięciu żądanej konsystencji ustalenie metodą kolejnych przybliżeń faktycznego składu betonu,

e) ustalenie mieszanki roboczej,

f) sprawdzenie wytrzymałości zarobionego betonu.

W każdym przypadku należy dążyć do tego, aby ilości dozowanych cementów nie przekraczały ilości podanych obok (w tablicy) i obliczonych wg II-ej krzywej przesiewu kruszywa (porównaj „Tymczasowe normy zużycia podstawowych materiałów budowlanych" cz. I „Materiały dla robót ogólnobudowlanych" wyd. P.W. Gos. 1954 r.).

Beton Rw. 28	Marka cementu	Ilość cementu w kg na 1 m³ betonu przy konsystencji masy betonowej				
		wilgotnej (sypkiej)	gęstoplastycznej (półsypkiej)	plastycz.	półciekł.	ciekłej
90 kg/cm²	250	112	156	183	210	255
110 kg/cm²	250	133	187	218	254	312
140 kg/cm²	250	165	239	281	328	413
	350	136	193	227	261	322
170 kg/cm²	250	202	300	359	422	—
	350	163	235	277	322	405
200 kg/cm²	250	244	376	455	—	—
	350	192	283	338	396	—
220 kg/cm²	250	274	434	—	—	—
	350	213	322	384	450	—
250 kg/cm²	250	326	—	—	—	—
	350	248	386	466	—	—
270 kg/cm²	350	282	436	—	—	—
300 kg/cm²	350	316	—	—	—	—

Ilości dozowanych cementów marki „150" na 1 m³ zaprawy nie powinny przekraczać:

1. dla cementowo-wapiennej:

1 : 2 : 6 — 170 kg
1 : 1 : 6 — 200 kg
1 : 1 : 7 — 170 kg
1 : 1 : 9 — 133 kg
1 : 1 : 10 — 120 kg

2. dla cementowej:

1 : 1 — 920 kg
1 : 2 — 610 kg
1 : 3 — 460 kg
1 : 4 — 300 kg
1 : 5 — 240 kg
1 : 6 — 200 kg

3. Zwracać szczególną uwagę, aby wszystkie betoniarki pracujące na budowach posiadały czynne dozatory na wodę.

4. Należy dążyć do stosowania w miarę możności betonów o niewielkiej zawartości wody, tj. betonów o konsystencjach: wilgotnej (sypkiej), gęsto-plastycznej (półsypkiej), plastycznej, a w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach o konsystencji półciekłej lub ciekłej.

W produkcji elementów prefabrykowanych należy używać wyłącznie betonów o konsystencjach: wilgotnej (sypkiej) lub gęsto-plastycznej (półsypkiej); jedynie w wyjątkowych przy-

padkach dopuszczalne jest używanie betonów o konsystencji plastycznej.

5. Należy dążyć do pełnego wykonania podstawowych zadań planu rozwoju techniki, zmierzających do zmniejszenia zużycia cementu, tj. stosowania plastyfikatorów do betonu, zapraw cementowo-glinianych, betonów z kamieniami wtapianymi, kamieni w podłożach betonowych, zagęszczania metodą wibrowania itp.

6. Przestrzegać należytej współpracy komórek produkcyjnych z zaopatrzeniowymi w celu ścisłego i dokładnego sporządzania planów zaopatrzeniowych zgodnych z rzeczywistymi potrzebami.

V-DYREKTOR ZARZĄDU

Mgr inż. St. Hojarczyk

132.

PISMO OKÓLNE Nr 11

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

ZARZĄD TECHNIKI

z dnia 8 października 1954 r.

w sprawie transportu betonu pompami.

Podaje się do wiadomości i wykorzystania „Wytyczne tymczasowe transportu betonu pompami", stanowiące załącznik do niniejszego pisma okólnego.

Zwraca się szczególną uwagę na:

1. planowanie i organizowanie robót betonowych tak, aby ciągłość pracy pomp była zapewniona (przerwy w podawaniu betonu pompami nie powinny być dłuższe niż 15—30 min. w zależności od temperatury betonu i otoczenia);
2. konieczność opróżniania i oczyszczania zespołu pompowego i przewodów po każdorazowym zakończeniu betonowania;
3. celowość stosowania wywaru siarczynowego (z ługów posulfitowych) jako środka uplastyczniającego beton.

Z uwagi na koszta instalacji pomp stosowanie ich jest właściwe tylko w przypadku, jeżeli w krótkim okresie czasu przewidziane jest wykonanie masywów betonowych w ilości nie mniej niż 500 m³.

V-DYREKTOR ZARZĄDU

Mgr inż. St. Hojarczyk

Załącznik do pisma okólnego Nr 11 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 8 października 1954 r.

WYTYCZNE TYMCZASOWE TRANSPORTU BETONU POMPAMI

A. SPRZĘT I URZĄDZENIA

1. **Wstęp.** Podawanie betonu pompami umożliwia zabetonowanie dużych masywów betonowych i żelbetowych w krótkim okresie czasu. Ze względu na koszt instalacji pomp stosowanie ich jest celowe przy podawanych ilościach betonu powyżej 500 m³.

2. **Pompy.** Do pompowania betonu stosowane są na naszym terenie następujące typy pomp:

Typ pompy	Wydajność w m³/godz.	Moc silnika w KM	Katalogowy zasięg podania w metrach	
			w poziomie	w pionie
ZSRR BN6/20	6	14	200	40
ZSRR S-252	20	40	250	40
ZSRR B-15	15	23	240	30
ZSRR S-290	40	52	250	40
niem. Torkret	12 — 16	25 — 35	200	30
niem. Punkret	10	25	200	30
niem. Punkret	20	40	250	40
niem. Abus	15	28	200	40
franc. Koyman	12	30	200	30

3. **Przeliczenie zasięgu podawania.** Pompa do betonu rozwiązuje jednocześnie transport poziomy i pionowy betonu.

Największą odległość pompowania obliczamy ze wzoru:

$$L = Lo + aH + b\frac{x}{90}, \text{ gdzie:}$$

Lo — odległość pompowania (od pompy do p-ktu docelowego w poziomie),
x — suma wszystkich kątów załomów,
a — współczynnik przeliczeniowy dla podania betonu o 1 m w górę,
b — współczynnik przeliczeniowy dla załamania o 90°.

Przy obliczaniu zasięgu podawania należy uwzględnić następujące straty w rurociągu tłocznym (w przeliczeniu na metry bieżące podawania w rurociągu poziomym):

przy podaniu betonu na 1 m w pionie — a = 7 m
przy załomie trasy rurociągu o 90° — b = 12 m
przy załomie trasy rurociągu o 45° — b = 6 m
przy załomie trasy rurociągu o 22° — b = 3 m

L obliczone powinno być mniejsze o około 15% od podanego w katalogu zasięgu podania pompy w poziomie.

4. **Harmonogram betonowania.** Ze względu na duże ilości podawanego betonu oraz w celu zapewnienia ciągłości pracy pompy, dla każdego betonowania przy użyciu pomp należy opracować szczegółowy harmonogram z uwzględnieniem:

1) ilości stanowisk odbioru betonu,
2) grubości warstwy betonu nanoszonej jednorazowo na każdym stanowisku,
3) właściwej wydajności betoniarek w stosunku do wydajności pomp.

5. **Instalacja pompy.** Pompę należy instalować na fundamencie betonowym. Pompa powinna być ustawiona na ramie przymocowanej śrubami do fundamentu.

Ciężar fundamentu powinien odpowiadać ciężarowi pompy wraz z lejem zasypowym i masą betonową pomnożonemu przez współczynnik dynamiczny 1,5.

Jeżeli pompa ustawiona jest na podwoziu z kołami, koła powinny być w okresie pracy zdjęte.

Usytuowanie pompy powinno umożliwiać grawitacyjne napełnianie leja masą betonową z wywrotek lub bezpośrednio z betoniarki.

6. **Układanie rurociągu.** Rurociąg należy układać na krótkich klockach lub kozłach drewnianych, tak aby przebiegał on na wysokości 30—40 cm ponad terenem lub pomostem. Najkorzystniejsze pochylenie rurociągu tłocznego wynosi do ca 30°. Nie należy stosować pochylenia rurociągu ponad 45°. Przed układaniem rurociągu należy badać grubość ścianek elementów rurociągu i stan zużycia naturalnego.

7. **Rozruch pompy.** W celu uruchomienia pompy rozpoczynamy podawanie masy betonowej od pompowania mleka cementowageo w ilości wystarczającej do wypełnienia całego rurociągu, a następnie pompuje się właściwą masę betonową.

8. **Przerwy w betonowaniu.** Przerwa w podawaniu betonu przy pomocy pompy nie powinna być dłuższa w zależności od temperatury betonu oraz temperatury otoczenia niż 15 — 30 minut, gdyż w przeciwnym razie niebezpieczeństwo zatkania się rurociągu jest zbyt wielkie.

Dla usunięcia korka w rurociągu koniecznym jest rozbieranie ułożonych przewodów, co jest czynnością pracochłonną i opóźniającą postęp betonowania. Wskazana jest opieka nad zespołem montera-elektryka. Rozebrane elementy rurociągu należy przeczyszczać przy pomocy specjalnych narzędzi i przemywać wodą. W okresie zimowym przemyte elementy należy chronić przed oblodzeniem.

W przypadku dłuższych przerw w podawaniu betonu nie wynikających z braku prądu należy uruchamiać pompę co 10—12 min. wykonując 5—10 ruchów tłoka dla zapobieżenia powstania korka.

9. **Opróżnianie i przeczyszczanie zespołu** pompowego i przewodów wykonuje się przy pomocy sprężonego powietrza i wody pod ciśnieniem.

B. TECHNOLOGIA BETONU POMPOWANEGO

1. **Kruszywo.**

1.1. **Największa frakcja** ziarn używanych do betonu pompowanego powinna być przyjmowana w zależności od średnicy rurociągu zgodnie z następującą tabelką.

Średnica przewodu	Największy wymiar ziarn	
	żwiru	grysu
200	70—75	65—70
180	60—65	55—60
160	50—55	40—50
150	45—50	35—45

1.2. **Gatunek kruszywa.** Do betonu pompowanego nie nadaje się kruszywo porowate (np. żużlowe), wodochłonne, gdyż powoduje ono zbytnie gęstnienie masy betonowej w przewodzie.

1.3. Ilość piasku w mieszance betonowej powinna zawierać się w granicach 40—50% kruszywa. Zawartość frakcji drobnych (poniżej 0,25 mm) piasku powinna wynosić 5—8% kruszywa.

Drobne frakcje piasku zmieszane z cementem i wodą tworzą warstwę smarującą, która osiadając na wewnętrznej ścianie przewodu, ułatwia posuw betonu.

2. **Cement.** Do betonu pompowanego mogą być używane cementy portlandzkie oraz hutnicze marki „350" i „250".

3. **Woda.** Woda do betonu pompowanego powinna być dozowana w ilości zapewniającej osiągnięcie konsystencji ciekłej (opad stożka 8—12) betonu. Opad stożka betonu wychodzącego z rurociągu powinien wynosić 8—10. Wzrost współczynnika wodocementowego wskutek zwiększonej dawki wody w betonie pompowanym nie powinien być większy w stosunku do w/c betonu niepompowanego niż 5—10%.

4. **Plastyfikator.** Zaleca się użycie do betonu pompowanego wywaru siarczynowego jako plastyfikatora, zgodnie z „Tymczasową instrukcją o stosowaniu wywaru siarczynowego (z ługów posulfitowych) jako środka uplastyczniającego do betonu".

5. **Kontrola konsystencji.** Należy zwracać baczną uwagę na jednostajność konsystencji pompowanej mieszanki betonowej, gdyż wahania konsystencji mogą spowodować zatkanie (korek) przewodu.

6. **Mieszanie betonu.** Mieszanie betonu powinno się odbywać zgodnie z zasadami technologii betonu. Należy zwracać uwagę by podczas transportu betonu z betoniarki do pompy (np. przy pomocy gruszek lub wywrotek) beton nie uległ desegregacji. W celu zabezpieczenia się przed niekorzystnym wpływem desegregacji mieszanki betonowej na pracę pomp, należy beton przemieszać ponownie w zbiorniku podającym beton do pompy. Pojemność zbiornika wynosi około 1,5 m^3.

W celu zabezpieczenia przed możliwością przedostania się do pompy w mieszance betonowej większych kamieni, mogących spowodować zatrzymanie pracy agregatu, wsyp do zbiornika betonu powinien być zaopatrzony w kratę o oczkach odpowiadających największej średnicy ziarn.

7. **Układanie betonu.** Jeżeli betonowanie odbywa się z większej wysokości wówczas beton wychodzący z rurociągu kierujemy do rynny, którą zsuwa się on do deskowania. Zamiast rynny można stosować krótkie rękawy blaszane długości około 60 cm, łączone przegubowo w przewód elastyczny. Odległość pomiędzy końcem przewodu a poziomem betonowania nie powinna być większa niż 0,6 m.

8. **Zagęszczanie betonu.** Beton ułożony w deskowaniu można zagęszczać ręcznie (sztychowanie wąskimi prętami i ostukiwanie form) lub mechanicznie (wibratorami). Zagęszczając wibratorami należy stosować krótkie okresy wibrowania, aby uniknąć możliwości desegregacji masy betonowej.

133.

PISMO OKÓLNE Nr 30

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

CENTRALNA KSIĘGOWOŚĆ

KS-I/D-1a

z dnia 30 września 1954 r.

dotyczy ewidencji księgowej remontów kapitalnych samochodów.

W związku z niewłaściwym ujmowaniem księgowym przez niektóre jednostki budownictwa przemysłowego zapisów związanych z remontami kapitalnymi samochodów, Centralna Księgowość podaje niżej obowiązujące w tym zakresie zasady prawidłowej ewidencji.

W zakresie remontów kapitalnych samochodów należy rozróżniać:

a) remonty tylko silników samochodowych,

b) naprawę główną całego wozu.

1. Remonty silników samochodowych, o ile nie są przeprowadzane w ramach naprawy głównej całego samochodu powinny być finansowane wg ostatnich ustaleń Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (patrz Rachunkowość Nr 6 z 1954 r. str. 264 „konsultacje") ze środków obrotowych przedsiębiorstwa.

2. Naprawa główna całego wozu podlega finansowaniu ze środków na remonty kapitalne.

W wyniku tych ustaleń ewidencja księgowa tych remontów winna przebiegać w sposób jak następuje:

ad. pkt. 1.

a) przekazanie silnika do Motozbytu:

Wn — „Inne należności i zobowiązania"

Ma — „Remonty bieżące",

b) wpłata Motozbytu z powyższego tytułu:

Wn — „Rachunek rozliczeniowy"

Ma — „Inne należności i zobowiązania",

c) faktura Motozbytu za przekazany silnik:

Wn — „Remonty bieżące"

Ma — „Dostawcy za faktury inkasowe" lub „Dostawcy za faktury pozainkasowe",

d) zapłata faktury Motozbytu:

Wn — „Dostawcy za faktury inkasowe" lub „Dostawcy za faktury pozainkasowe"

Ma — „Rachunek rozliczeniowy",

e) koszty wmontowania silnika:

Wn — „Remonty bieżące"

Ma — różne konta,

f) zaliczenie kosztów netto remontu (saldo z konta „Remonty bieżące"):

Wn — odpowiednie konto kosztów

Ma — „Remonty bieżące".

Jeżeli na koniec okresu sprawozdawczego wystąpią przypadki, że przedsiębiorstwo rozliczy z Motozbytem silnik przekazany, nie otrzyma natomiast silnika wyremontowanego, sumę odpowiednich sald kredytowych konta „Remonty bieżące" wykazuje się w bilansie w pozycji „Dochody przyszłych okresów".

ad. pkt. 2.

a) przekazanie samochodu do Motozbytu wg protokółu — faktury:

Wn — „Inne należności i zobowiązania" (078/074)

Ma — „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne" (024),

b) wpłata Motozbytu z powyższego tytułu:

Wn — „Rachunki bankowe środków na inwestycje i remonty kapitalne" (020)

Ma — „Inne należności i zobowiązania" (078/074),

c) faktura Motozbytu za nowy samochód:

Wn — „Remonty kapitalne" (015)

Ma — „Dostawcy w zakresie inwestycji i remontów kapitalnych" (028),

d) przelew za fakturę:

Wn — „Dostawcy w zakresie inwestycji i remontów kapitalnych" (028)

Ma — „Rachunki bankowe środków na inwestycje i remonty kapitalne" (020),

e) zmniejszenie dotychczasowego umorzenia samochodu o sumę faktury Motozbytu:

Wn — „Umorzenie środków trwałych" (003)

Ma — „Fundusz statutowy" (031).

D Y R E K T O R

S. Wojciechowski

KOMUNIKAT

wydane zostały, a nie są ogłoszone w Biuletynie M.B.Przem. następujące zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego:

Nr 69 z dnia 21 czerwca 1954 r. w sprawie stosowania pracy na trzy zmiany oraz zatrudniania robotników w godzinach nadliczbowych,

Nr 78 z dnia 30 czerwca 1954 r. w sprawie zmian uprawnień rozrachunku gospodarczego jednostek organizacyjnych budownictwa przemysłowego,

Nr 93 z dnia 26 lipca 1954 r. w sprawie powołania płatnych komisji resortowych,

Nr 97 z dnia 28 lipca 1954 r. w sprawie wynagradzania pracowników umysłowych Biura Rozliczeń Budownictwa Przemysłowego,

Nr 102 z nia 22 września 1954 r. w sprawie zmiany wykazu jednostek organizacyjnych zjednoczeń (przedsiębiorstw) resortu budownictwa przemysłowego uprawnionych do wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego w 1954 r.

KOMUNIKAT

wydane zostały, a nie są ogłoszone w Biuletynie M.B.Przem. następujące okólniki Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego:

Nr 37 z dnia 18 czerwca 1954 r. w sprawie naboru do szkół budowlanych M.B.Przem. dla pracujących,

Nr 40 z dnia 25 czerwca 1954 r. w sprawie przestrzegania drogi służbowej przez biura projektów i udziału w konferencjach,

Nr 42 z dnia 6 lipca 1954 r. w sprawie przygotowań i przeprowadzenia kampanii żniwno-omłotowej w oddziałach zaopatrzenia robotniczego,

Nr 44 z dnia 14 lipca 1954 r. w sprawie zakazu przyjmowania robotników do pracy w jednostkach budowlano-montażowych budownictwa przemysłowego,

Nr 45 z dnia 19 lipca 1954 r. w sprawie opracowania projektu planu zaopatrzenia materiałowo-technicznego na 1955 r.,

Nr 46 z dnia 28 lipca 1954 r. w sprawie wprowadzenia rozrachunku gospodarczego do brygad obsługujących koparki w ZRZ,

Nr 51 z dnia 12 sierpnia 1954 r. w sprawie wypłat premii za wykonanie planów produkcyjnych w jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego, finansowanych przez oddziały Narodowego Banku Polskiego,

Nr 52 z dnia 16 sierpnia 1954 r. w sprawie kontroli właściwego ustalania wartości produkcji budowlano-montażowej,

Nr 53 z dnia 12 sierpnia 1954 r. w sprawie operatywnego planu przewozu ładunków kolejami normalnotorowymi za III kw. 1954 r.,

Nr 55 z dnia 24 września 1954 r. w sprawie przeprowadzenia rejestracji w zakresie etatów, stawek i funduszu płac przedsiębiorstw budownictwa przemysłowego,

Nr 57 z dnia 27 września 1954 r. w sprawie zakresu działania Rady Ministra do spraw postępowych metod pracy i racjonalizacji.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego

Gabinet Ministra

Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81

Telefon wewnętrzny: Redakcji 307; Administracji 495

Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.—

Prenumeratę należy wpłacać na konto: N.B.P.

konto 1529-91-162 cz. 7 — dział 5 — rozdział 17

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

(miejsce na adres odbiorcy)

Adres zwrotny: **Warszawa, ul. Krucza 24/26**

Druk. LSW. W-wa, Al. Jerozolimskie 123. Pap. sat. kl. VII. Zam. 1788c z dn. 5.X.54 r. 5-B-11491

Druk ukończono X.54 r.